

POSUDEK OPONENTA

K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Jméno diplomanta:	Michaela Bažantová
Téma práce:	Zvláštnosti výslechu dětí
Rozsah práce:	61 stran (od úvodu po závěr, včetně) – cca 90 normostran
Datum odevzdání práce:	21. 12. 2022
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu, náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody

Diplomantka se zaměřila na poměrně specifické, avšak velmi významné a setrvale aktuální (i diplomanty zpracovávané) téma zvláštností výslechu dětí, které i v poslední době hojně rezonuje nejen v odborných kruzích v souvislosti s narůstající legislativní ochranou obětí trestné činnosti. Zvolená problematika v sobě kloubí aspekty psychologické, kriminalistické a částečně též trestněprávní, což zvyšuje náročnost jejího komplexního zpracování.

Diplomantka v práci užívá standardních metod zpracování (deskripce, analýza, syntéza...), vyzdvihnout je třeba zahrnutí dvou konkrétních kasuistik do textu práce a jejich kritický rozbor v kontextu dříve teoreticky rozebíraného. V diplomové práci použité metody plně odpovídají tématu práce a v úvodu vytyčeným cílům autorky.

2. Formální a systematické členění práce; úprava práce; konkrétní připomínky k práci

Diplomantka práci rozdělila do čtyř na sebe navazujících obsahových kapitol, které se (s výjimkou kapitoly poslední) dále dělí na vícero podkapitol. Systematika práce je přehledná a z hlediska logické návaznosti vhodně zvolená. V první kapitole se autorka věnuje obecnému vymezení pojmů, které však rozšiřuje i o další relevantní aspekty. Pozornost je zde cílena především na otázku výslechu (terminologie, členění, pojetí) a na otázku legálního vymezení pojmu dítě včetně biologicko-psychologického rozlišení vývojových období dítěte s akcentem na souvislosti dotýkající se právě výslechu. Ve druhé kapitole, tvořící z pohledu oponenta jádro práce, je pojednáno o jednotlivých fázích výslechu s důrazem na výslech dětí. Kapitola třetí, jež tvoří zřejmě nejzajímavější část textu, se zabývá vnějšími a vnitřními faktory výslechu dětí – zmíněny jsou zde například otázky sugestibility, problematika falešných vzpomínek či tzv. citové náklady. I na základě těchto fenoménů poté autorka rozebírá věrohodnost dětské výpovědi. Obsahem poslední čtvrté kapitoly jsou následně shora zmíněné dvě konkrétní kasuistiky. Diplomantka vhodně postupuje v rámci práce od obecného ke konkrétnímu, současně si přiléhavým způsobem hned v úvodu stanovila cíle práce. Formální úprava textu je na dobré úrovni, z textu je patrná řádná jazyková korektura i svědomitě provedené formátování. Oponent by doporučil rozdělení některých velmi dlouhých souvětí, a to především v případech, kdy v důsledku navazování vět dochází k vyšnutí z větné vazby či k nesprávnému užívání interpunkčních znamének.

Autorka vychází z dostatečného množství tuzemských i cizojazyčných pramenů, které jsou jak z oboru trestního práva a kriminalistiky, tak z odvětví psychologie. Oponent kladně hodnotí dohledání zahraničních empirických výzkumů, jejichž výsledky jsou v práci vhodně prezentovány. Dílčí výhrady má oponent k častému citování knihy M. Němce, z níž diplomantka hojně čerpá, a to přestože k informacím v ní uvedeným sama v práci zastává kritické stanovisko.

Předložená diplomová práce představuje zdařilé zpracování problematiky, oponent v textu neshledal výraznější věcné (obsahové) nesrovnalosti. Ocenit je nutno vhodné provázání trestněprávní, resp. kriminalistické roviny s rovinou psychologickou. Diplomantku by oponent pro příště upozornil na časté opakování některých informací napříč textem, které je v zásadě zbytečné a rušivé (např. hned na třech místech práce uvedená informace, kolik je v ČR speciálních výslechových místností). Práce je vhodně oživena kasuistikami, oponent však nedohledal uvedení informace, kým byly anonymizované protokoly jakožto prameny uvedených kasuistik konkrétně poskytnuty (s výjimkou zmínky v poděkování). Z drobných konkrétních připomínek k úpravě textu a jeho formálním náležitostem lze poté zmínit, a to jen pro úplnost, především následující:

- 1) Nejednotné psaní interpunkčních znamének na konci poznámek pod čarou (*srov. např. hned poznámku pod čarou č. 1 a č. 2*);
- 2) Nejednotné užívání zkratk, které sama autorka vymezuje (*srov. například u ZSVM na str. 11 v první polovině strany; dále např. opětovně vymezována zkratka trestního zákoníku – str. 13 a str. 31*);
- 3) Dílčí nesrovnalosti v psaní poznámek pod čarou (*např. u poznámky č. 27, 108, 178...*);
- 4) Některé ne zcela vhodné formulace (*např. osoba „na pozici“ svědka – str. 25*);
- 5) Překlepy či další nesrovnalosti vyskytující se v malém rozsahu v textu (*např. na str. 29 věta „...se mladší děti nejsou z důvodu své omezené slovní zásoby schopny se přesně vyjadřovat...“; či na str. 56 věta „...že si každé dítě si rádo hraje.“*).

3. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce:	Úvodem vytyčené cíle práce byly naplněny.
Samostatnost při zpracování práce včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství:	Oponent neshledal známky plagiátorství, čemuž odpovídá i výsledek kontroly v SIS v systému Theses.cz (7 %) a Turnitin (22 %).
Logická stavba práce:	Diplomová práce má logickou a návaznou strukturu od obecných otázek až po konkrétní pojednání s navazujícími kasuistikami.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací:	Práce se zdroji je dobrá, počet pramenů je dostatečný a citování odpovídá předepsané citační normě.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):	Autorka provedla rozbor problematiky komplexně a na odpovídající odborné úrovni. V textu jsou uváděny kritické připomínky autorky a z nich vyplývající náměty <i>de lege ferenda</i> .
Úprava práce (text, grafy, tabulky):	Úprava práce je na dobré úrovni, dílčí připomínky viz výše.
Jazyková a stylistická úroveň:	Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá, dílčí připomínky viz výše.

4. Doporučení/nedoporučení práce; otázky k zodpovězení při obhajobě

Celkové zhodnocení:

Předložená diplomová práce po obsahové i po formální stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Práci doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Diplomantka v práci správně uvádí, že opomenutí povinnosti přibrat k výsledku osoby mladší než 18 let o okolnostech uvedených v § 102 odst. 1 orgán sociálně-právní ochrany dětí nebo jinou osobu mající zkušenost s výchovou mládeže, je podle konstantní judikatury podstatnou vadou tohoto úkonu a činí výpověď nepoužitelnou k důkazu. V průběhu ústní obhajoby by se diplomantka mohla k judikatuře blíže vyjádřit a současně uvést, zda je podle jejího názoru takovéto nastavení praxe s ohledem na ochranu dítěte (a nutnost opakování výsledku pro procesní použitelnost důkazu) vhodné.

Navržený klasifikační stupeň v případě úspěšné obhajoby:

Podle výsledku ústní obhajoby navrhuje oponent hodnotit předloženou diplomovou práci jedním z následujících klasifikačních stupňů: **velmi dobře (2) / výborně (1).**

V Praze, dne 17. 1. 2023

JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.